

встановлено за удобрення смородини. Застосування повного мінерального добрива підвищувало приріст пагонів на 25–46 % залежно від матеріалу мульчування. Позакореневе підживлення істотно підвищувало приріст пагонів і найбільшим він був у варіанті фон + Ріверм 3 %.

Висота рослин і приріст пагонів смородини змінюються залежно від елементів агротехнології та погодних умов. Висота рослин становила від 0,65 до 1,36 м, приріст пагонів – 6,3 до 6,6 м залежно від умов вирощування. Проте оптимальні параметри куща рослини смородини формують за утримання міжрядь під чистим паром у варіанті фон + Ріверм 3 %.

УДК 633.256«321»:631.484

Мамєдова Е. І. *, Гирка А. Д.

*ДУ Інститут зернових культур НААН, вул. В. Вернадського, 16, м. Дніпро, 49027, Україна, *e-mail: Mavkasv@rambler.ru*

МІКРОБІОЛОГІЧНІ ПРЕПАРАТИ ЯК ЕЛЕМЕНТ БІОЛОГІЗАЦІЇ ВИРОЩУВАННЯ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО

Ячмінь ярий є однією з провідних зернофуражних культур і за кормовими якостями наближається до стандартних концентрованих кормів. Біокліматичний потенціал України в цілому і зони Степу зокрема дає можливість вирощувати досить високі врожаї ячменю ярого, а за об'ємом виробництва зерна він знаходиться у світовій топ-п'ятірці.

Отримання високих та сталих врожаїв сільськогосподарських культур нерозривно пов'язане з родючістю ґрунту, рівень якого залежить від інтенсивності процесів життєдіяльності організмів, які його населяють. Відомо, що 90 % живих істот ґрунту складають мікроорганізми, фізіологічна і біохімічна активність яких у сотні і тисячі разів більша, у порівнянні із макроорганізмами. Для одержання якісної продукції рослинництва на основі високоефективних, конкурентоспроможних штамів створені мікробіологічні препарати. Їх основу становлять живі мікроорганізми, які мають комплекс агрономічно корисних властивостей: азотфіксація, антагонізм до фітопатогенів, фосфатмобілізація тощо.

Метою наших досліджень було вивчення особливостей росту, розвитку та формування продуктивності рослин ячменю ярого, під впливом попередників, біопрепаратів та мінеральних добрив у Північному Степу України.

Дослідження проводили в Ерастівській дослідній станції ДУ Інститут зернових культур впродовж 2015–2016 рр. за загальновідомими методиками. Польовий дослід закладали після двох попередників (пшениця озима та кукурудза) на двох фонах мінерального живлення (без добрив та $N_{30}P_{30}K_{30}$). Схема досліду також включала варіанти застосування біопрепаратів Діазофіт, Фосфоентерин, Біополіцид (по 100 мл на гектарну норму висіву насіння кожного препарату) і мікродобрива Сизам (20 г/т насіння).

Світові рослинні ресурси: стан та перспективи розвитку

Клімат регіону помірно-континентальний з недостатнім та нестійким зволоженням. За багаторічними даними Комісарівської метеостанції середньорічна кількість опадів складає 430–440 мм, в тому числі за період вегетації ячменю ярого – близько 200–220 мм. Їх розподіл за інтенсивністю нерівномірний: взимку випадає 18 % річної кількості опадів, навесні – 23, влітку – 37 і восени – 22 %.

Ґрунтовий покрив місця проведення дослідів представлений чорноземом звичайним малогумусним, важкосуглинковим. Валовий уміст поживних речовин в орному шарі чорноземів дослідної станції варіює в наступних межах: азоту – від 0,23 до 0,26 %, фосфору – від 0,11 до 0,16 %, калію – від 2,0 до 2,5 %. Реакція ґрунтового розчину гумусового горизонту чорнозему близька до нейтральної, рН водної суспензії 6,5–7,0.

Аналіз експериментальних досліджень дозволяє зробити наступні висновки:

- мікробіологічні препарати (Біополіцид + Фосфоентерин + Діазофіт) в комплексі з мікродобривом Сизам сприяють поліпшенню структурних показників (маси 1000 зерен на 17,1 %, довжини колоса – на 26,8 %, коефіцієнту продуктивного кушіння – на 39,1 %, кількості зерен з колоса – на 26,5 %, порівняно з контрольним варіантом) на мінеральному фоні;

- використання елементів біологізації сприяє отриманню більшої прибавки врожаю зерна ячменю ярого (1,59 т/га);

- кращі результати забезпечило вирощування ячменю ярого після попередника пшениця озима на мінеральному фоні, гіршими – після кукурудзи.

Зменшення додаткових витрат на проведення інокуляції посівного матеріалу призводить до зниження собівартості 1 т вирощеної продукції, зростанню додаткового прибутку (5734 грн), збільшення рівня рентабельності виробництва зерна в 2 рази, порівняно із контролем.

УДК 633.62:631.5:620.9

Марчук О. О.^{1,*}, Бойко І. І.¹, Курило В. Л.²

*¹Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН, вул. Клінічна, 25, м. Київ, 03141, Україна, *e-mail: alexandra8@ukr.net*

²Національна академія аграрних наук України, вул. М. Омеляновича-Павленка, 9, м. Київ, 01010, Україна

ВПЛИВ СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТА ГУСТОТИ СТОЯННЯ РОСЛИН НА ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРГО ЦУКРОВОГО

Постійне підвищення цін на енергоресурси та погіршення екологічного стану довкілля внаслідок варварського споживання викопних палив з кожним роком все більше турбують суспільство усіх країн світу. Актуальним напрямом розвитку аграрної сфери є виробництво енергії з біомаси. В умовах енергетичної та екологічної кризи однією з найперспективніших кормових, харчових і енергетичних культур є сорго цукрове.

Світові рослинні ресурси: стан та перспективи розвитку